

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja a poštuno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrate, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Ptuj in okolica.

Slovinci se sicer gibljemo in potegujemo za svoje pravice, vendar smo vse premalo dosledni in vstrajni v svojem delovanju, od katerega je odvisna sreča in blaginja našega ljudstva. Od tod prihaja, da v nekaterih krajih napredujemo, v nekaterih pa vidno nazadujemo, dočim si tujci in domači odpadniki pridobivajo vedno več tal. Tako nekako je tudi v Ptujju ter v njegovi okolici.

Mesto Ptuj je prě nemško mesto, ali kakor je lani rekel zagrizeni Aleman ravnatelj Tschane pri učiteljskem zborovanju, nemška trdnjava in ptujjska tla so nemška tla. Vendar tudi Slovenci bivajo v Ptujju in sicer v velikem številu. Ako človek natančneje preučí ptujjsko prebivalstvo gledé na narodnost, najde le malo pravih Nemcev; Ptuj je namreč pravo posilinemško gnezdo, kakoršna so skoro vsa južnoštajarska mesta. Tu vam tvorijo nemški element posilinemski starejšega in novejšega kroja. Da jih je slovenska mati rodila, pričajo najjasneje njih slovenska imena, ki s svojimi nemškimi »punčuhi« vsakemu zvestemu Slovincu že od daleč pravijo, da so njih nosilci izdajalci slovenskega rodú in jezika.

Takšni ljudje gospodujejo v Ptujju; a mesto se jim ne zadostuje, še v okolico trosijo svoje pogubne nauke. Sicer so se občine v sosesčini mesta na levem obrežju Drave že osvobodile več ali manj njihovega jarma, ali tem oblastneje postopajo verni pristaši ptujjskih lažimnemcev na Bregu. Tako pa se ni čuditi, da je brežka občina všolana v Ptuj, da-si spada v hajdinsko župnijo. Obžalovanja vredni so brežki Slovenci, ki morajo svojo deco pošiljati v ptujjsko nemško šolo, kjer se ji mesto maternega jezika vbija nemščina v glavo. Ali sami so si krivi, ker se pusté voditi od teh za blagor Slovencev toli (?) vnetih glavačev. Sploh pa še je marsikak Slovenec v okolici tako zaslepljen, da misli, da je dosti boljše in koristnejše, ako da otroka v nemško šolo, kjer se le nemški podučuje, kakor pa v slovensko, kjer se lahko poleg maternega jezika nauči tudi toliko nemščine, kolikor je potrebuje. Da bi že vendar ljudje enkrat to sprevideli!

Tudi na Hajdinju ni, ako se ne motimo, vse v redu v narodnem oziru. Posebno pa se odlikuje s svojim nemštvom Sv. Vid niže Ptujja, kjer zapovedujejo veliki Nemci Schoschteritsch, Illofschegg, Krainz in dr., ki so menda vsi pribežali iz tevtoburškega hrastja. Še marsikje druge je dosti enakih polunemcev. V teh krajih pa tudi ni nobenega slovenskega društva, kakor ga tudi v celih Halozah ni. Seveda potem takem ljudje niso ravno preveč zavedni. — Nedavno ustanovila se je v Ptujju ženska podružnica zloglasne »Südmarke« poleg obstoječih moskih podružnic »Südmarke« in »Schulvereina«. Kako

naj bi Slovenci še dalje dremali pri toliki delavnosti in požrtvovalnosti nasprotne stranke? Gotovo se je tudi v tem mestu in okolici nekaj rodoljubnih gospá in gospodičen, v katerih srcih še krepko tli iskra goreče ljubezni do slovenske domovine. Zato se naj osnuje, prej ko mogoče, tudi na Ptujju ženska podružnica sv. Cirila in Metoda, kakoršna že obstoji v Ormožu ter se snuje v Mariboru. Bodi ustanovitev ženske podružnice naše toli važne šolske družbe začetek nove dobe narodne zavesti in navdušenosti do narodnega dela po geslu: vse za vero, dom, cesarja! Bog in sreča junaška!

Gimnazija v Celju.

(Govor poslanca Mih. Vošnjaka v drž. zboru dne 6. aprila 1894.)

(Dalje.)

In res, resolucije so bile tedaj brez uspeha. Pa mi smo od leta do leta pri proračunski razpravi označili svoje stališče in tako smo prišli do 1889 leta, katerega leta so se vendar le osnovala dvojezične paralelke v Mariboru na nižji gimnaziji. In zakaj v Mariboru, gospoda moja? Veliko bolj naravno in važno bi bilo, da so se osnovala v Celju. Jaz ne vem, ali hudobni jeziki so govorili, da so se paralelke osnovala v Mariboru, da se pokaže, da ne vspevajo.

Dogodki pa kažejo, da so se te paralelke v Mariboru dobro obnesle. Jeseni so prestopili učenci iz četrtega razreda slovenskih paralelek v petega popolnoma nemškega, in kakor se sliši, je uspeh izvrsten, kajti bilo je pet odličnjakov mej tistimi, ki so prišli iz slovenskih paralelek v čisto nemški peti razred velike gimnaje. To je nas nagibalo, da smo vlado opomnili, kaj je prejšnji učni minister obljubil, da se začno ustanovljati paralelke v Celju, ako se v Mariboru dobro obnesó. Uspeh je izvrsten in minolo jesen bi se bile morale dotične paralelke v Celju osnovati.

To se pa ni zgodilo, zato smo pa vlado na to opomnili, ker smo bili prepričani, da zahtevanje takih paralelek v Celju bi ne nasprotovalo načelom koalicije. Profesor Šuklje je že opozoril, kako drugače razumevajo odložitve političnih narodnih vprašanj na levi strani, h kateri pa ne spada gospod Foregger, ker sploh ni znano, kam spada.

Osnova slovenskih paralelek že zaradi tega ne nasprotuje načelom koalicije, ker sploh to ni nobeno »veliko« politično ali narodno vprašanje. Vse kaj družega je bilo, ko je včeraj predgovornik s Tridenskega omenil odločitev južne Tirolske, ker je veliko politično vprašanje. Veliko politično vprašanje pomenja češko državno pravo. Veliko politično vprašanje ki bila ...